

קררון מתנפץ בקולות רעם
ומשליך למים גושי קרח
צילום: מוטי שירית

רק אני והקיאק שלי

בסיפורי המשתתפים במסע קיאקים לאלסקה מתגלה
קליידוסקופ פלאי של נופים, רגשות ותובנות

מה כל אחד מביא איתו למסע שכולו היטמעות בתוך הטבע? ומה המקום אדיר הממדים הזה מוציא ממנו?

מסביב הופרה רק לקול נפילתם הרועם של גושי קרח למים. מדי פעם הציצו כלבי ים ולוטרות מן המים. תרסיס ההגנה נגד דובים היה כל הזמן בהישג ידי, אך למזלי הרב לא נתקלתי בהם, והוא נותר חתום ונצור. למחרת חזרתי לתפקוד מלא. חתרנו בקיאקים לעבר הקרחון שעליו השקפתי ביום הקודם. היינו מוקפים גושי קרח, ובשלב מסוים הרגשנו כאילו אנו חותרים בכוס ברד. המשכנו לכיוון שלושה קרחונים שראינו יומיים לפני כן, והקמנו מחנה למרגלות אחד מהם. הערב לווה בצלילים שרק הטבע יודע לספק, עם שבירתו של כל קרחון בקצב אחר. יוני ניצל את האווירה הרומנטית והציע נישואים לנאוה. אם האירוסים מתקיימים באלסקה, מסקרן לדעת היכן תתקיים החתונה.

מזג האוויר התחיל להיות מעונן, ערפילי וגשום. היה נראה כאילו שמי אלסקה הבינו אף הם שהמסע שלנו מגיע לסופו, ולא יכלו לעצור את בכיים. החתירה לכיוון המחנה האחרון הייתה הקשה מכולן, לא רק בהיבט הפיזי. היה בעיקר קשה לקבל את העובדה שסיום המסע מחכה ממש מעבר לקרחון. האם זהו כלב הים האחרון שנראה משתוף על גוש קרח צף? והלווייתן הזה, האם הוא יהיה האחרון שנראה באלסקה?

הגענו אל המחנה. הגשם ניתך ללא הפסקה, ואנחנו התחמנו בידיעה שמוזג האוויר האיר לנו פנים עד עתה. החזרה לוויטייר, ואחר כך לאנקור'רג' (Anchorage), ארוחה במסעדה, מקלחת חמה, נעליים ובגדים יבשים, מיטה - הכל נדמה לפתע משונה, פחות מדי טבע. אולי אני צריך להקים אוהל בסלון.

"אני בתוך אוהל במקום הכי אהוב עליי בעולם"

/ הדס פלדמן

כמה טוב לשאוף את אוויר אלסקה שוב. זאת הפעם השמינית שלי כאן, ואין עוד מקום בעולם כולו שהחזרה אליו מרגשת אותי כל כך.

צילומים: מירית הרי, מוטי כהן, צבי זיסקינד

"הנופים חלפו על פנינו כמו סרט נע"

/ אור דגמי

המסע שלי החל לפני כולם, ולכן זכיתי בכמה ימי הסתגלות שבהם חוויתי את אלסקה דרך הרגליים, עד בואה של הקבוצה. את היום שלפני תחילת המסע ניצלנו לקניות וסידורים אחרונים. "איך כל זה אמור להיכנס לתוך הקיאקים?" תהיתי לנוכח העגלות המלאות במוון ושתייה. רמי והדס, המי דריכים, הרגיעו: "זה ייכנס."

למחרת בבוקר ארזנו את הציוד האישי שלנו בתוך שקים אטומים וניסענו באוטובוס אל העיירה וויטייר (Whittier), שרוב תושביה מתגוררים ב-14 הקומות של בניין אחד. כמה מוזר. קיבלנו את חליפות הגומי ואת הקיאקים והתחלנו למלא אותם בציוד. להפתעתי, רמי והדס אכן צדקו והכל נכנס. בזה אחר זה הורדנו את הקיאקים למים, והתחלנו לחתור בתוך פיורד יפהפה, כשמסביבנו הרים מקושטי פסגות מושלגות. בלב התנגנה מנגינה, והנופים חלפו על פנינו כמו סרט נע.

החתירה הייתה קצרה יחסית והגענו ליבשה במהרה. הקמנו את מחנה הלילה הראשון שלנו, והתארגנו לקראת ארוחת הערב. השעה כבר הייתה מאוחרת, אחת בלילה, אבל הנוף והשמים לא העידו על כך, הם היו בהירים כבשעת ערביים.

היום השני למסע התחיל עבורי ברגל שמאל: התעוררתי עם כאב ראש, שנבע ככל הנראה מהתייבשות, והוא ליווה אותי למשך היוםיים הבאים. עברתי לקיאק הזוגי שבו חתרה הדס, והיא, גם ללא העזרה שלי, הייתה המהירה שבחותרי הקבוצה. במהלך אותו יום זכינו לראות לווייתנים וכי לבי ים, ופגשנו גם בסירת דייגי חסילונים קטנה, אשר עגנה בסמוך אלינו בלילה. למחרת בבוקר בעלי הסירה, צ'רלי וג'ייק, הזמינו אותנו לארוחת חסילונים. זה היה המפגש היחיד שלנו עם בני אדם לאורך המסע כולו. ביום הבא העדפתי לנוח במחנה. נותרתי לבדי מול הנוף, כשהדממה

המים, או אל היבשה. יש קרחונים שתלויים באוויר, יש הנשברים בפיצוץ רועם אל המים ומרימים גלים. ולפעמים יש המון שכרי קרח על המים, המספקים ריגוש אדיר - וגם קור כלבים - בעת החתירה והניווט ביניהם. אפילו דוב נגלה לעינינו, בעודו מטייל לצד אחד הנחלים שבדרך.

אין ספק שהיה שבוע מגוון מאוד: שמש, גשם, רוח, קור, חום, יתושים, לווייתנים, דולפינים, כלבי ים, לוטרות, עיטמים, דוב - והרבה הרבה קרח. אך לא רק הטבע העוצמתי מרגש אותי באלסקה, אלא גם התחושות שהוא מעורר אצל אחרים, והאפשרות לחוות אותו עמם. אלסקה אהובתי, ניפגש שוב בקרוב.

"הכל מתחבר: האנשים, החיות, הנופים"

/ יוסף מלך

יש המקום עצמו, אלסקה, ויש החוויה של אלסקה. האחד כמובן אינו מתקיים בלי האחר, מפני שהחוויה היא נפשית, והמקום הוא זה שמניע אותה. אך בתחילת מסע הקיאקים שלנו אני עדיין לא מודע לכך. ההיכרות באה טיפין-טיפין, עם השגרה הלא-שגרתית שמתפתחת: העמסת הקיאקים, קבלת אחריות לציוד קבוצתי, התנדבות להכנת אוכל, שטיפת כלים, ועוד רה הדדית. אלו הן הפעולות שמציגות מי הוא כל אחד מאיתנו. ובין לבין, במהלך החתירה וביבשה, אנו משוחחים על החיות שפגשנו, על השרירים הכואבים אחרי יום מאומץ ואיך להרגיע אותם, וסתם על החיים - נושא שלכמה מחברי הקבוצה יש בו הרבה ניסיון.

אני אדם שקט, ולא נוטה להתבלט בשיחה, אבל הקבוצה הזאת מושכת

אחרי יום ארוך של התארגנות, שכלל הצטיידות במוון ל-15 אנשים למשך שבוע בטבע, אריותו לפי ארוחות והכנת ציוד בשקים אטומים למים, אני גמורה מעייפות, אך שמחה לראות שמצטרפת אליי אחלה חברי רה למסע.

לאחר יקיצה טבעית בגלל ההתרגשות, היינו כולנו מוכנים מחוץ למ" לון המשפחתי והחם, וחיינו לגארי, הנהג האלסקאי עצום הממדים של המיניבוס הסגול, שהיה אמור להסיע אותנו על כל ערימת הציוד הענקית שלנו לוויטייר, נקודת היציאה למסע.

את המאהל הראשון הקמנו במקום שהכי אהוב עליי בעולם, מפרץ פריינס וויליאם (Prince William). לשמחתי, הפסגות סביבנו מכוסות הרבה יותר שלג השנה. זכינו בגדול, זה בטוח. בבוקר התעוררנו לעוד יום של שמש והכנו את ארוחת הבוקר: אני טיגנת חביתות, מירית חתכה ירקות ורמי היה אחראי לקפה. לאט-לאט הצטרפו אלינו שאר החבר'ה.

יצאנו לחתירה של 26 קילומטרים, לא מעט בהתחשב בעובדה שהקיאקים עמוסים בציוד, בגדים חמים והרבה אוכל. ההתקדמות שימחה אותי מאוד - כך נצליח להגיע אל הקרחונים בשלב מוקדם במסע ולבקר בכמה שיותר מהם. בערב זיהיתי עננים כבדים שעשו את דרכם אלינו. לא בכדי היער שבו חנינו קרוי יער גשם. הממטרים במקום נמשכים לעתים שבוע רצוף, ואין אלא לקבל אותם באהבה.

בבוקר פנינו עם הקיאקים אל מפרץ שאליו גולשים לפחות שישה קרחונים. שרה ונאוה הזילו דמעות של התרגשות לנוכח המראה המפעים. בהמשך הקמנו על חוף המפרץ את המחנה שישמש אותנו ליומיים הבאים. תחת ערפל מיסטי וגשם שלא פוסק לרגע הגענו למחרת לקרחון הראשון שלנו. כל קרחון ניחן באופי ייחודי, התלוי בוויית שבה הוא יורד אל

אותי פנימה. כשאני שר לעצמי ברגעי חתירה שקטים, משהו מופיע מאי חור ואומר: "איזה כיף שאתה שר"; כשאני מציין משהו מעניין שראיתי, יש מי שמתלהב. אחד הדברים שעוזרים לנו להיחשף אחד בפני האחר ולגלות את כוחנו כקבוצה הוא מגוון החוויות במסע הזה, המאישיות ועד הקבוצתיות. אנו יוצאים לדרכנו כל יום בעשר-עשר וחצי בבוקר, ובשבע-שבע וחצי בערב אנו נוחתים בחוף המיוחל. בין לבין אנחנו חותרים כשש-שבע שעות נטו, שבמהלכן התנועות נעשות מכניות, החתירה הופכת אוטומטית, והראש מרשה לעצמו לנדוד אל ההרים והמפרצים ולתהות על התרוממות הנפש שהם מעוררים.

הנוף של אלסקה הוא סימפונייה מורכבת מיחידות בסיס גדולות: הקריחונים, רכסי ההרים הגבוהים שראשם תמיד אבוד בעננים, והפיורד הרחב שאנו שטים בתוכו. אין מנוס מהתחושה שמהו גודל, אטי ונדיר קורה לנו, משהו עמוק שיש להכירו מתוך הסתכלות וסבלנות, המופרעת לפעמים על ידי צעקת אחד ממשתתפי הקבוצה: "כלב ים!" או אולי, כמו בבוקר הראשון בשטח, "לווייתן!" לאט-לאט נהפך המסע ממדיטציה אישית השואבת את השראתה מחברי הקבוצה לסיור של חבורת ציד (בעיניים בלבד כמובן) פעילה ועליונה.

בכל ערב אנו מבשלים, לרוב על שלוש גזיות, ומשתמשים בשלושה קרשי חיתוך במקביל. מלבד ההשגחה העליונה (הדס), שיודעת אילו מצרכים שייכים לאיזון ארוחה, אנו מתנהלים כקומונה אנרכית, או לחלופין שבת צופים. את התחושה המיוחדת שהתפתחה בינינו הרגשתי בעבר, כנער עם השבת שלי: שייכות. במסע הזה הייתי חלק ממהו, הן מהקבוצה והן מהמקום. כשאני יושב כעת על סלע ענקי למרגלות קרחון קוקס (Coxe) ומביט אל הקרחון שבגדה הדרומית של פיורד הרימן (Harriman), גם הטבע משתף איתנו פעולה: השמש זורחת רוב הזמן, המפלים קרים למגע כשאנו ממלאים את הבקבוקים במימיהם, והחיות מופיעות בתדירות גוברת, עד שביום האחרון הכל מתחבר: האנשים, החיות, הנופים.

"ניצלתי הפוגה קלה בגשם כדי לצייר"

/ טופר קופר

זהו, אנחנו במים. הגאות יצרה זרם חזק נגדנו. התקדמנו לאט בנופים העוצמתיים. החוף שחלפנו על פניו היה רצף של מפרצים קטנים ולשונות סלע דרמטיות, כמו מגדלי שמירה שהתנשאו מעלינו. בסביבות שש וחצי בערב הוחלט לעצור, לפני השעה הייעודית, אבל הייתי מותש ולא היה לי

אכפת. בדרך כלל אני מאלה שעוזרים כל הזמן, אך היופי של המעגן גרם לי להתרגשות רבה, והתחלתי לצייר. התברר שלא שמתי לב לכך שכבר החלו ההכנות לארוחת הערב.

מצאו חן בעיניי ההתנתקות מהשעון והטלפון, וגם היקיצה הטבעית. התעוררנו לשמש זורחת, שמים כחולים וים שקט. ארוחת הבוקר הייתה מושקעת, ועד מהרה התברר לי, עם תחילת הפעילות, שהיינו וקוקים לא רוחה המזינה הזאת. ביום השלישי לחתירה קמתי רענן ומלא אנרגיה, מה שהביא לכך שקיפלתי את הציד שלי במהירות והתפנה לי זמן לצייר עד היציאה לדרך. חתרנו לכיוון הכניסה למפרץ הרימן. ככל שהתקרבנו אליו נעשה קר, הזרם והרוח התחזקו. הרגשתי שאני ממש נאבק בהם. אחרי ארוחת הצהריים כבר הרגשתי מאושש, וחתרתי טוב הרבה יותר לעבר המפרץ שבו הקרח צף על מי טורקיו. ליוו אותנו במהלך השיט בעלי חיים רבים, אך אהבתי במיוחד את העיטמים שעמדו על העצים מעלינו.

אחרי שהקמנו את האוהלים לקראת הלילה התחיל טפטוף שנהפך לגשם עז, וכך קיבלנו טעימה של אלסקה הרטובה. למחרת חתרנו אל הקרחון שבקצה המפרץ, וכאשר שבנו למחנה הוא נגלה לעינינו אפוף ערפל מיסטי. ניצלתי הפוגה קלה בגשם כדי לצייר, ולשמחתי נייר הציד היקר שקניתי הוכיח את עצמו כעמיד בפני מים. כשסיימתי, קצת אחרי שכו"לם הלכו לישון, עמדתי על החוף, ואל מול עיניי המשתאות זינק דולפין ששיחק בזנבו. זה היה רגע שקט ומבורך.

בבוקר, עם סיום האריוות ובזמן מתיחת השרירים לקראת החתירה, שחתה מולנו להקת דולפינים, ולווייתן אחד עלה כדי לנשום והראה לנו את זנבו. הגענו די מהר לקרחון סורפרייז (Surprise). היה אפשר לשמוע את היסדקות הקרח, את התנפצות בועות האוויר, ואחר כך את קול הרעם בעת התנתקות הגוש לתוך המים. כלבי ים נחו על גושי הקרח, והתנגלו למים כשהתקרבו. המשכנו אל קצה המפרץ, ושם נגלה לעינינו מחזה מרהיב: ההרים התנשאו בתלילות חדה אל השמים, ומפלים גבוהים ושל"ש שה קרחונים גלשו במורדותיהם.

הגיע יום החתירה האחרון שלנו. פנינו דרומה וחתרנו החוצה מהמפרץ. רוב היום ירד גשם, והיה קר מאוד. לא עצרנו כמעט לנוח. התרכזתי בנקודת דה הבאה במסלול, בלי לחשוב יותר מדי. את המטרים האחרונים עשיתי שעון לאחור עם הרגליים בחוף, בעוד חציית הקיאק פתוחה. נתתי לזרם לעשות את רוב העבודה והרגשתי נהדר. למחרת אספה אותנו סירה. עמדי תי בחרטומה והתבוננתי בקו החוף הצוקי. הוא היה מכוסה בערפל והגשם הצליף בי קר וכואב, כמו מחטים. עמדתי שם עם דמעות בעיניים והשבתתי שאני רוצה עוד מכל היופי הזה.

"מצד אחד הפחד ומצד אחר הסקרנות והריגוש"

/ מירית הררי

אני נשואה לדידי, שדרן רדיו רומנטיקן. אם תשאלו אותו בכל רגע נתון איפה הוא רוצה להיות הוא ישיב איטליה, ולאכול פיצה, ואני כל החיים זרמתי איתו. התחנתי כשהייתי בת 21 ונולדו לי שלוש בנות, מאיה, אביי שג ונועה. למדתי בווינגייט ועסקתי בספורט.

בגיל 40 החלטתי שדי לספורט ודי לאיטליה ודי להיות סופר אמא. הליכתי ללמוד קואוצ'ינג - אימון לשינוי שמהותו היא יציאה מאזורי הנוחות שלנו. התעצמה אצלי ההבנה שאני רוצה לכבוש את העולם מכל זווית אפשרית ולראות את הטבע במלוא עוצמתו. והתחלתי גם ללמוד חתירה בים. אומרים שכשהתלמיד מוכן המורה מגיע, וכך היה - אני יוצאת למסע קיאקים באלסקה עם רמי גיל, המדריך שלי, הדס, מדריכת הטיוול, ועוד 13 חברים ממרכז דניאל לחתירה, שהוא הבית השני שלי כיום.

הקבוצה מתארגנת בי 11 קיאקים לחותר יחיד, ובשניים זוגיים, שבאחד מהם רמי ואני. אנחנו מצפינים. ההרים המושלגים מקיפים אותנו מכל עבר. 26 קילומטרים כבר מאחורינו, שזה אומר שבע שעות חתירה נטו. ראינו היום שלושה לווייתנים. המחשבה על כך שבזמן שאנחנו חותרים שוחים מתחתינו לווייתנים עצומים עוצרת נשימה. פגשנו גם כלבי ים ול"ש טרות. רמי זורק חכה למים וכולנו מפנטזים על הסלמון שיכלל בתפריט ארוחת הערב.

אנחנו יושנים בסמוך לקרחון, אך שק השינה חמים ונעים, בעזרתן של

כריות חימום. אני מכוסה עקיצות, הידיים כואבות מהחתירה. בבוקר אני מצחצחת שיניים במי המפרץ הקפואים, ויום חדש מתחיל. אנחנו ממשכים להצפין, ויופיים של המראות מתעצם ככל שהיום מתקדם. ממד הגודל לא נתפס. כשהדס מצביעה על הנקודה הבאה שאליה נחתור נדמה שמדובר במרחק של מאות מטרים, אך אלה מתבררים במהרה כעשרות קילומטרים. אנחנו חותרים בדממה, כמו מעניקים כבוד לטבע האלוהי. יש לי תסריט בלהות בראש: קרחון עצום מתפרק, ומרים גל ענקי שהופך את הקיאקים על פיהם למים הקפואים. אך זוהי תמצית המסע - מצד אחד הפחד ומצד אחר הסקרנות והריגוש.

ביום האחרון אנחנו מתחילים להדרים. אלה הקילומטרים האחרונים של המסע, וכולנו עייפים. מזג האוויר הופך גשום, והמטרים מתחזקים והולכים. בשלב הזה אנו חותרים בלאות ובדממה, כל אחד שקוע בהרהוריו. עם ההגעה למחנה מתחילה סערה. בלילה האחרון באוהל אני חולמת על מקלחת חמה ושינה במיטה.

חוויתי נקודת שבירה אחת במסע. שכבות הביגוד שלבשנו כללו שני זוגות גרבי צמר, שני מכנסי פוטר, שתי חולצות פוטר, ומעליהם חליפת גומי אטומה. נעלנו נעלי חתירה, חגרנו חגורת הצלה והייתה גם חציית שהתלבשה על הקיאק. אולם ביום השני חדרו מים לרגליי, וחתרתי במשך שעות כשהאצבעות קפואות ומאובנות. כל מה שרציתי היה להקים את האוהל וללבוש בגדים חמים. ואז הייתה לי היתקלות קטנה עם אחד החברים - והדמעות החלו לזלוג מעצמן. אין ספק שהתנאים הקשים מוציאים מאיתנו שדים, אך החוכמה במצב כזה היא להתאפס במהרה. ●

המסע אורגן על ידי מועדון הקיאקים של מרכז דניאל לחתירה

צילום: רמי גיל, שרה פלג, צבי זיסקינד